

פרק 44 מדינת המשטרה של שינג'יאנג

<https://greatgame.blog/wp-content/uploads/2021/10/episode-44.mp3>

להורדת הפרק [קישור](#).

להאזנה ב-itunes: [קישור](#).

להאזנה ב-spotify: [קישור](#).

וגם ב-youtube: [קישור](#).

ערך את הפרק והלחין את המוסיקה [גיא שילה](#).

גדרות תיל, סיורי משטרה חמושים, מצלמות ביומטריות ואפליקציות מעקב. במחוז המערבי של סין, בשינג'יאנג, בייג'ין הקימה מדינת משטרה בה טכנולוגיה ודיקטטורה התמזגו למערכת אחת, שרודפת ללא רחם את האויגורים במחוז. מי הם האויגורים? ולמה בייג'ין משקיעה כל-כך הרבה מאמצים לשלוט בשינג'יאנג? הכול בפרק היום. בואו נתחיל.

שינג'יאנג. אני לא חושב שיש מישהו שלא שמע על המחוז האוטונומי של שינג'יאנג, גם אם רק ברמת ה"מיליון איש כלואים במחנות ריכוז". רובנו גם כנראה יודעים שאותם מיליון איש שייכים לקבוצה בשם האויגורים, מיעוט מוסלמי טורקמני המהווה כ-45% מאוכלוסיית המחוז, משהו כמו 9 מיליון בני אדם [\[מקור\]](#). ואולי חלקנו אף שמענו שסין רודפת את האויגורים על דתם, מכריחה אותם לאכול ברמדאן, לגלח את הזקנים שלהם ולהימנע מביקור במסגדים. כנראה שלרובנו התגבש בראש, מבלי שאפילו נשים לב, סיפור בו הסינים הם הרעים ורוצים להכחיד תרבותית את האויגורים. מזעזע.

רק שהסיפור לא כל-כך פשוט.

תראו, אפשר להאשים אותי בהרבה דברים [?](#) אבל סימפטיה למפלגה הקומוניסטית של סין היא לא אחד מהם. בפרק "זכויות אדם נוסח סין" [\[כאן\]](#) אמרתי והראתי שהמפלגה מסוכנת לא רק לזכויות האדם בסין עצמה, אלא גם לזכויות האדם בעולם כולו. אני כבר מספר פרקים מראה שכל ההישגים שהיא מתהדרת בהם הם לא בדיוק "דוגמאות נוצצות להצלחה של סוציאליזם עם תווים סינים", אלא אחיזת עיניים לעוד מערכת ריכוזית שמבזבזת את משאביה.

אבל!

אני לא חושב שהדרך בה מוצגת התנהלות הממשלה הסינית בשינג'יאנג היא נכונה. אני חושב

שהסוגיה של שינג'יאנג מרודדת לשחור ולבן, טובים ורעים, בעיקר בשביל לשרת מטרות פוליטיות של המערב נגד סין. זה אגב לא אומר שאני חושב שמה שסין עושה בשינג'יאנג הוא בסדר, להפך? אני אראה היום איזה תקדים מסוכן סין יצרה עם מדינת המשטרה במחוז המערבי שלה. אבל אני באמת חושב שכמו בכל דבר אחר שקשור לסין מציגים את שינג'יאנג עם אפס עומק, אפס רקע ואפס הסבר למה סין בכלל הקימה שם מדינת משטרה. "כי הם קומוניסטים ורעים" זה פשוט לא טיעון.

אז אני רוצה היום לעסוק בשינג'יאנג עם כל המורכבות של הסוגיה. אולי לא מורכבות מוסרית, אבל בהחלט מורכבות היסטורית ואסטרטגית. כי מדינת המשטרה של שינג'יאנג לא צצה יום אחד Out of the blue, או מפני שלשי ג'ינפינג נמאס שיש מישהו שלא אוכל חזיר בסין. היא באה כתגובת נגד לטרור אויגורי במחוז ונועדה לשרת אינטרסים גיאופוליטיים של סין. כשמסתכלים עליה בהקשר הנכון אפשר אפילו להבין את הסינים. לא להצדיק, אבל בהחלט להבין.

אז מה מתוכנן לנו להיום? אני אפתח ברקע כללי על שינג'יאנג והקשר שלה לבייג'ין? למה בכלל המחוז הזה הוא חלק מסין, מה ההרכב האתני בו ולמה בייג'ין רוצה כל-כך לשמור אותו בשליטה. אנחנו נראה שמול הרצון של בייג'ין לשמור על שינג'יאנג בשליטה עלתה תנועת נגד אויגורית שביקשה להשתחרר מאחיזתה של בייג'ין, תנועה שהביאה את בייג'ין להגביר את מאמצי הדיכוי והשליטה במחוז. מכאן נגיע למצב העניינים הנוכחי בשינג'יאנג, למדינת המשטרה שסין הקימה שם ומה באמת קורה שם בשטח.

החזית החדשה

המחוז האוטונומי של שינג'יאנג ממוקם במערב סין, בעומקה של מרכז אסיה. גיאוגרפית שינג'יאנג היא חלק מהרמה המרכז אסיאתית ומתאפיינת כמו שאר האזור בהרים ומדבריות רבים, רובם לא מיושבים. מדובר באחד המחוזות הגדולים בסין מבחינת שטח, והוא מהווה כשישית משטחה הכולל של סין. מבחינת אוכלוסייה המחוז מאוכלס בדלילות יחסית (דלילות יחסית במונחים סינים): בשינג'יאנג חיים כ-21 מיליון איש, קצת פחות מהמטרופולין של שנגחאי.

שינג'יאנג היא מחוז מגוון מבחינה אתנית, וחיים בה כ-13 קבוצות אתניות שונות. הקבוצה האתנית הגדולה ביותר בה היא האויגורים, עם טורקמני מוסלמי המהווה כ-45% מאוכלוסיית המחוז. הקבוצה הגדולה אחריהם היא בני האן, הקבוצה האתנית הדומיננטית בסין, שמונה כ-40% מאוכלוסיית המחוז [\[מקור\]](#).

הנוכחות המאסיבית של בני האן במחוז היא לא מקרית, או שמא נכון יותר להגיד "ספונטאנית"? הממשל המרכזי בבייג'ין עודד את ההגירה של בני האן למחוז במטרה לשנות את הרכבו האתני. כך קרה שאם בשנת 1949 בני האן מנו רק 6.7% מאוכלוסיית המחוז, הם מונים היום מעל 40% [\[מקור\]](#).

למה בייג'ין עשתה זאת? למה היא שלחה מיליונים של בני האן למחוז הכי רחוק שלה? טוב, יש את הטיעון ההיסטורי. שינג'יאנג הייתה חלק מהאימפריה של שושלת צ'ינג מאז אמצע המאה ה-18 והייתה בה נוכחות של בני האן עוד במאה ה-3 לפני הספירה. הגירה של בני האן היא, בעיני בייג'ין לפחות, חזרתם של הסינים לחלק מהמולדת ההיסטורית. אבל זה לא נימוק היחיד ואני גם לא חושב שזה הנימוק החשוב בעיני ההנהגה של סין.

שינג'יאנג היא אזור מפתח גיאופוליטי לסין מכמה בחינות. ראשית, היא נותנת לסין גישה למרכז אסיה. גישה למרכז אסיה היא גישה לשדות הנפט והגז של האזור, כמו גם גישה יבשתית לאירופה והמזרח התיכון. על בסיס הגישה הגיאוגרפית הזו בנוי כל פרויקט "דרך המשי החדשה" של סין [1] משינג'יאנג יצאו כבישים ורכבות שיחברו את סין לשאר אירו-אסיה.

שנית, שינג'יאנג היא חלק מהרצועה ההררית שמקיפה את החוף המזרחי של סין כמו חצי סהר, ממנצ'וריה בצפון מזרח דרך מונגוליה, שינג'יאנג במערב וטיבט בדרום. רצועת ההרים הזו חשובה ביטחונית לסין [2] שליטה בה מבטיחה את החוף המזרחי, שהוא הלב הדמוגרפי והכלכלי של המדינה. כל עוד סין תשלוט ברצועה היא תוכל להדוף באופן אפקטיבי אויבים, מוודאת שהחזית נמצאת רחוק מספיק מהלב שלה. ההיגיון האסטרטגי שלה כאן דומה לזה של רוסיה, של מדינה שהלב שלה במישור והיא רוצה להרחיק עד כמה שאפשר את הגבולות מהלב [ראו כאן].

ושלישית [3] וזה משהו שכמעט לא מדברים עליו [4] שינג'יאנג היא מרכז האנרגיה של סין. זה לא ביטוי מטאפורי [5] 38% מכל הפחם במדינה, 21% מכל הנפט במדינה ו-23% מכל הגז במדינה נמצאים בשינג'יאנג [מקור]. במדינה שרעבה לאנרגיה כמו סין, מאגרים של דלקים מאובנים הם בעלי חשיבות לאומית.

מכל הסיבות האלו [6] גיאוגרפית, ביטחונית ואנרגטית [7] שליטה בשינג'יאנג הייתה ועודנה חשובה לבייג'ין. ללא המחוז המערבי שלה בייג'ין תנותק ממרכז אסיה ומאגרי האנרגיה שלה, תאבד בעצמה נתח חשוב מהמאגרים שלה ותהיה בעמדה גיאוגרפית חלשה יותר באירו-אסיה. לכן בייג'ין שלחה את בני האן לשינג'יאנג, בשביל להבטיח שהרכב האוכלוסייה יתמוך בשליטתה במחוז.

אבל זה רק מעורר שאלה חדשה [8] הרי היו שם האויגורים. למה בייג'ין תחשוב שהם לא יהיו נאמנים לה?

סיפורו של סכסוך

האויגורים כפי שצינתי הם עם טורקמני מוסלמי. הם קשורים אתנית, תרבותית ודתית לעמים של מרכז אסיה וההיסטוריה שלהם קשורה בזו של העמים של מרכז אסיה. הם החזיקו בממלכות עצמאיות במרכז אסיה עד שנכבשו ע"י שושלת צ'ינג במאה ה-18 [מקור]. כשזו התמוטטה בתחילת המאה ה-20, האויגורים ידעו שוב שתי תקופות קצרות של עצמאות מדינית מהסינים, פעם אחת בין 1931 ל-1934 ופעם שנייה בין 1944 ל-1949.

האויגורים הם מיעוט אתני נבדל ורחוק מבני האן, תרבותית וגיאוגרפית. מה לעם טורקמני מוסלמי ולשלטון האתאיסטי של בני האן? בייג'ין, מחשש שהאויגורים יפרדו ממנה, הגדילה את מספרם של בני האן בטריטוריה. בעוד האויגורים תמיד יביטו לעבר מרכז אסיה, בני האן תמיד יסתכלו אל מזרח אסיה, אל בייג'ין. השינוי האתני לכן מבטיח את השליטה של בייג'ין במחוז.

נוסף על שינוי ההרכב האתני, בייג'ין פעלה להטמיע את האויגורים בתוך התרבות הסינית. היא הקימה תוכנית לעידוד נישואין בין בני האן לאויגורים ופתחה בתי ספר בהם מלמדים מנדרינית. על אף שהחוק הסיני מגן על זכותו של מיעוט להשתמש ולפתח את שפתו, האויגורים חוו אפליה מתמשכת במערכת החינוך בשינג'יאנג, עם כיתות שבהתחלה לימדו גם באויגורית וגם במנדרינית, אך החל מ-2002 מלמדות במנדרינית בלבד [מקור]. הדבר נכון לחינוך בבתי ספר כמו גם באוניברסיטאות. מורים שאינם יכולים לדבר מנדרינית שוטפת מפוטרים מעבודתם [מקור].

מאז שסין השתלטה מחדש על השטח, מאז ששינג'יאנג הפכה לחלק מהרפובליקה העממית, בייג'ין ביצעה מספר צעדים בשביל להגדיל את שליטתה במחוז. דמיינו אז מה מרגיש האויגורי הממוצע מול הצעדים הללו: המולדת העתיקה שלו משנה את פניה, כשעוד ועוד בני האן מגיעים אליה. השפה שלו נדחקת הצידה, כמו גם התרבות והדת שלו. על הנייר בייג'ין הבטיחה לו אוטונומיה תרבותית, אך בפועל היא דוחקת בו להיטמע לתוך התרבות הסינית [מקור]. כלומר לתוך התרבות של בני האן. איך זה גורם לו להרגיש? כעס? ייאוש? ומה הוא לדעתכם יעשה בנוגע לזה? יפגין? ישבות? ואולי יפתח בגל טרור?

טרור עממי

חשוב לי להבהיר קודם כל שלא קיימת חזית אחידה של תמיכה בטרור בקרב האויגורים [מקור]. אבל כפי שההיסטוריה הראתה לנו, לא הרוב הדומם הוא שקובע, אלא המיעוט הפעיל. שינג'יאנג חוותה שני גלי טרור. הראשון היה בין 1996 ל-1997, בו נהרגו כ-32 איש לפי נתונים רשמיים של הממשל הסיני או כ-120 לפי גורמי אופוזיציה אויגורים [מקור]. הגל הראשון דוכא ביד ברזל באמצעות המשטרה והצבא העממי, שעצרו מעל 3,000 פעילים אויגורים במהלך התקופה. הגל השני התחיל ב-2009 עם מהומות באורומ'צ'י, בירת המחוז. במהומות נהרגו כ-190 בני אדם והן היו יריית הפתיחה לגל טרור שני במחוז בפרט ובסין בכלל, גל טרור שגבה נכון ל-2017 את חייהם של למעלה מ-690 בני אדם [מקור].

כשאני אומר "גל טרור" אני מתכוון ממש לגל טרור, דומה למה שאנחנו חוונו כאן מאז שנות ה-2000. מה לא היה בגל הטרור הזה? [מכוניות תופת בבייג'ין, מתקפות על תחנות משטרה, ניסיונות חטיפה של מטוסים וטרור סכינים](#). ברשותכם אציין פה כמה מתקפות, "טעימה על קצה המזלג" של הטרור בשינג'יאנג: ביוני 2013, חצי שנה לכניסתו לתפקיד של שי ג'ינפינג, [נהרגו 35 איש במהומות בשינג'יאנג](#). שנה אחר כך, במאי 2014, שתי מכוניות תופת הרעידו את בירת המחוז אורומ'צ'י כשהתפוצצו בשוק במרכז העיר [מקור]. חודשיים אחר כך, ביולי 2014, כמעט 100 איש נהרגו בקרבות בין המשטרה ומתפרעים במערב שינג'יאנג [מקור]. מחבלים

אויגורים גם ניסו להשתלט על מטוסים ולחטוף אותם, [הרגו מעל 30 איש עם סכינים בתחנת רכבת, רצחו 50 עובדים במכרה פתס](#) ועוד. שינג'יאנג וסין חוו טרור, טרור אמיתי, טרור שבטח אנחנו כישראלים יכולים להזדהות אתו.

מול הרקע הזה, הרקע של גל טרור אלים, קמה מדינת המשטרה של שינג'יאנג. גל הטרור הביא את הממשלה הסינית לכנס במאי 2014 וועידת עבודה מיוחדת על שינג'יאנג בשביל לנסות ולהדביר את הטרור שם. בוועידה שי קרא להקים "חומות מברזל ונחושת" ולפרוש "רשתות מהארץ עד השמיים" בשביל לתפוס את הטרוריסטים [\[מקור\]](#). בוועידה בייג'ין הבינה שבשביל לנצח את הטרור בשינג'יאנג היא חייבת לעקור אותו מהשורש. איתור ופירוק של רשתות טרור לא היו מספיקים, מפני שעל כל מחבל שנתפס קם אחד חדש. בשביל לנצח את הטרור בייג'ין החליטה שצריך לעקור את האלמנטים של קיצוניות דתית ובדלנות. צריך לעקוב טוב יותר אחרי השיחות והתנועות של יחידים וקבוצות. צריך לוודא שבכל רגע, בכל מקום בשינג'יאנג, האויגורים רואים את הכוח של בייג'ין.

מדינת המשטרה של שינג'יאנג באה לעולם בשביל לנצח במלחמה בטרור של סין.

האח הגדול צופה

דיברנו על האינטרסים של סין במחוז, דיברנו על ההתנגדות האויגורית לשלטון של בייג'ין ודיברנו על גל הטרור שהכה בסין והביא אותה להחליט לעקור מהשורש את הבדלנות האויגורית. עכשיו אחרי שהבנו את הרקע, אנחנו יכולים סוף-סוף לדבר על מה קורה בפועל, עכשיו, במחוז המערבי של סין ולמה זה כל-כך חשוב.

אני רוצה לפתוח בנתון שאולי ייתן לכם מושג על היקף המאמץ שמושקע בשינג'יאנג: ב-2017 הממשל המקומי במחוז העמיד לטובת ביטחון הציבור [כ-9.1 מיליארד דולר](#). מתוכם הוא הקציב כ-3 מיליארד דולר רק לבנייה לצרכי ביטחון [\[מקור\]](#). 9 מיליארד דולר ☐ מה הם עשו עם כל הכסף הזה?

טוב, הם בנו מחדש את הנוף האורבני בשינג'יאנג, במיוחד בערים עם רוב אויגורי. בבנייה מחדש כל עיר או עיירה חולקה לרשת של ריבועים, כל אחד מכיל כ-500 תושבים. על כל ריבוע אחראית תחנת משטרה, שנדרשת לבצע מעקב מדוקדק אחר כל אחד מהאנשים תחתיה ☐ לאן הם נוסעים, מה הם קונים ועם מי הם מדברים.

בערים כל כמה רחובות יש מחסומים משטרתיים, בהם אויגורים נדרשים לסרוק את תעודות הזהות שלהם, למסור טביעות אצבע ולעיתים אף לעבור סריקת רשתית [\[מקור\]](#). לעיתים הם נדרשים לפתוח את הטלפונים שלהם ולאפשר למשטרה להוריד את כל תוכן הנייד שלהם. ההיקפים של הפעילו זהו עצומים: בבירת המחוז אורומצ'י לדוגמה, עיר של כ-2.5 מיליון איש, רשת של 10,000 מחסומים משטרתיים מבצעת כ-6 מיליון זיהויים בתוך 24 שעות [\[מקור\]](#). מה זה אומר "מבצעת זיהוי"? כל פעם שזיהוי כזה מתבצע, המיקום של אותו אדם מתועד במאגר מידע

מקוון של המשטרה, ביחד עם מספר תעודת הזהות וסריקת פנים שלו.

נוסף על המחסומים, ברחובות של ערים מרכזיות ממוקמות עשרות מצלמות, חלקן עם תוכנות לזיהוי פנים או זיהוי לוחיות רכב. המצלמות מאפשרות למרכזי פיקוד משטרתיים לעקוב באופן שוטף על כל חלקי העיר ובעתיד יוכלו אף להשוות בין הנהג לבין לוחית הרישוי בשביל לקבוע אם מישו נהג ברכב לא שלו.

מה שמעניין בשינג'אנג אבל הוא לא הגודל של המאמץ הסיני. זה לא שבייג'ין רק מפעילה יותר שוטרים ויותר מצלמות מכל משטר אחר. היא שינתה באופן יסודי את היחסים בין היחיד והמדינה. במדינת המשטרה של שינג'אנג היחיד אינו מוגן מפני המדינה, אלא המדינה מוגנת מפני היחיד.

חשבו על זה כך: במדינה מתוקנת זכויותיו של היחיד מוגדרות ומוגנות ע"י החוק מפני כוחה של המדינה. היכולת של המדינה לפגוע בזכויות הללו מפוקחת ומבוקרת וחייבת להיות מנומקת ע"י מעשה כלשהו של היחיד. המשטרה לא יכולה פשוט לפרוץ אליכם לבית ולהוריד את כל תוכן המחשב שלכם. היא צריכה צו בית משפט, היא צריכה הוכחות שיראו שאתם מהווים איום מספיק חמור בשביל לפגוע בזכות שלכם לפרטיות.

בשינג'אנג זה ההפך הגמור. בשינג'אנג למדינה יש זכות למידע שלכם, לגוף שלכם ולחירות שלכם. מהתשתית הפיזית ממש של הערים ועד להתנהלות המשטרתית, כל אלמנט בסביבה של היחיד בשינג'אנג משדר שהמדינה שולטת בו, לא להפך. אזרח אויגורי לא יכול לנוע ברחבי העיר שלו מבלי לעבור דרך מחסומים משטרתיים, בהם הוא נדרש לסרוק את תעודת הזהות שלו ואת הפרטים הביומטריים שלו. ההתנהגות שלו מצולמת ונעקבת באופן שוטף [2] לאן הוא הולך, עם מי הוא מדבר, כמה חשמל הוא צורך והאם הוא קונה כמויות חריגות של סוכר במכולת השכונתית [מקור]. מכשיר הסלולר שלו אינו רכוש [2] שוטרים יכולים להוריד את תוכן המכשיר כרצונם ואף לדרוש ממנו להתקין אפליקציה שמנטרת את כל ההודעות והשיחות שלו והגלישה באינטרנט. הוא לא יכול לגדל זקן ויסומן כחשוד אם יתעקש לאכול "חלאל" בלבד או לצום ברמדאן. וזה לא שפוגעים לו בזכות לפרטיות [2] אין לו בכלל זכות כזו במדינת המשטרה של שינג'אנג. מתוכן האינטרנט שלו עד הרוק שלו [2] אין לו דבר ששייך לו.

וזה לא נעצר כאן.

פרטי המידע שנלקחים ממנו [2] מספר תעודת הזהות, ההודעות והשיחות שלו, הפרטים הביומטריים שלו [2] מוזנים למאגרי מידע משטרתיים שמכילים מיליארדי רשומות. המאגרים הללו משמשים חברות סיניות, חברות היי-טק סיניות כמו חואווי לדוגמה [מקור], ללמד אינטליגנציה מלאכותית כיצד לזהות פנים במצלמות או [2] וזה החמור יותר [2] לחזות מי עלול להפוך לפעיל טרור.

אני לא מדבר כאן על מדע בדיוני, או אפילו קונספט עתידיני. היום, ברגעים אלה ממש, פועל

בשינג'יאנג מערכת שנקראת "IJOP" (Integrated Joint Operations Platform). המערכת מעבדת את כל המידע על פרט מסוים בשביל לקבוע אם נדרש לעצור אותו. היא מייצרת רשימות של חשודים, שהמשטרה אז מוודאת אם באמת מדובר באדם שיש לעצור [מקור]. כלומר אתם יכולים לקבל ביקור של המשטרה, אולי אפילו להיעצר, מפני שאלגוריתם החליט שאתם עלולים להיות פעילים טרור. לא שבאמת אתם, או אפילו תכנתם להיות פעילים טרור. וזה לא שהמערכת מבצעת את החיזוי רק על בסיס אינדיקטורים ברורים [2] נגיד שהתחלתם לראות סרטונים של דאע"ש ולחפש באינטרנט כיצד לייצר בקבוקי תבערה. אתם יכולים להיכנס לרשימת החשודים גם בגלל קרוב משפחה בחו"ל, תרומות למסגד או שימוש חריג בחשמל. אין פלא לכן שגם אזרחים למופת, אויגורים שניסו להיטמע לחלוטין בחברה הסינית, מוצאים את עצמם במחנות מעצר [מקור].

בייג'ין בשינג'יאנג בעצם הפקיעה מכ-9 מיליון בני אדם את הזכות שלהם לפרטיות. היא הפקיעה מהם את חזקת החפיות. היא הפכה את מערכת החוק לכזו בה לא זכות היחיד מוגנת אל מול המערכת, אלא זכות המערכת מוגנת מפני היחיד. אני מדגיש שמדובר כאן ב-9 מיליון בני אדם [2] רק האויגורים בשינג'יאנג "זוכים" ליחס המיוחד הזה ממדינת המשטרה הסינית. בני האן זורים אינם נעצרים בעמדות בידוק, מידע ביומטרי לא נלקח מהם בכפייה ובערים בהם יש רוב של בני האן מספר המצלמות והשוטרים החמושים נמוך בהרבה מבערים מקבילות עם רוב אויגורי [מקור].

האויגורים נתונים בשינג'יאנג לרדיפה, דיכוי ופגיעה מהותית בזכויות שלהם לחופש, פרטיות וביטחון. כשאנחנו מבינים את זה, המציאות של מחנות ריכוז, שבייג'ין מתעקשת לקרוא להם "מרכזים לחינוך מחדש למאבק בקיצוניות", כבר לא מפתיעה אותנו. אם עצם ההתנהגות של אדם יכולה להפליל אותו, הרי שהטיפול בו חייב גם הוא לעסוק בהתנהגות שלו. אם המנגנון המשטרתי אינו מתחשב עוד בזכויות הפרט של אדם, בחזקת החפות שלו, אז לכלוא אותו הרבה יותר פשוט מלבדוק אם הוא באמת מהווה איום. כי אם אתה יכול להיעצר על כל דבר [2] אז אתה תיעצר על כל דבר.

משמעויות המצב בשינג'יאנג

המצב בשינג'יאנג מעיד על המחויבות של ההנהגה הסינית לאינטרסים הגיאופוליטיים של סין, כמו גם לשמירת אחדותה. כפי שהראתי בפרק 38 על החזון של שי, הרעיון של אחדות סין הוא מרכזי ביחס של בייג'ין למחוזות בדלנים כמו שינג'יאנג, טיבט או הונג קונג. משום שהמפלגה שואבת את הלגיטימציה מסיוס "מאה שנות השפלה", כל פעולה שמזכירה את אותה תקופה [2] לדוגמה יציאה של טריטוריה סינית מהרפובליקה העממית [2] היא פגיעה במפלגה. זה לא משנה אם מדובר במחוז עצום כמו שינג'יאנג או במחוז קטן כמו הונג קונג [2] בייג'ין לא תאפשר את הפיצול מחדש של סין.

מכאן אנחנו גם יכולים להעריך שהסיכוי של המפגינים בהונג קונג להצליח ולהשיג עוד

דמוקרטיה ועוד אוטונומיה הוא קטן עד אפסי. רק תסתכלו על שינג'יאנג [2] אם בייג'ין הייתה מוכנה להקים מדינת משטרה דורסנית בשביל לשלוט בחייהם של 9 מיליון איש במחוז שגודלו הוא כ-1.6 מיליון קמ"ר, מה נראה לכם שהיא תהיה מוכנה לעשות בשביל להשתלט על מחוז של 7.4 מיליון בני אדם על שטח של 1,100 קמ"ר? נכון, המפגינים בהונג קונג אינם אלימים כמו הבדלנים בשינג'יאנג. לכן גם המדינה הסינית עדיין לא הפעילה את כוחות הצבא בשביל להשתלט עליהם. הם אבל לא שונים באופן מהותי מתנועת הבדלנות של שינג'יאנג [2] הם מהווים איום על אחדות סין, איום שבייג'ין תענה לו, בכל האמצעים הנדרשים.

מול זה הטענה שיצא לי לשמוע היא "שהעולם לא ירשה לסין לפעול באלימות בהונג קונג". ואני חייב לשאול [2] מי בדיוק בעולם? אתם חושבים שדונאלד טראמפ יצא למלחמה בשביל המפגינים של הונג קונג? בריטניה תשלח את טובי בניה להגן על המושבה לשעבר מפני בייג'ין? רוסיה תדרוש סנקציות באו"ם? מי בעולם באמת מוכן להסתכן בסכסוך כלכלי או מלחמה עם סין בשביל להציל את הונג קונג?

אפשר לטעון טענה מצומצמת יותר, שבגלל המעמד הכלכלי החשוב של הונג קונג סין לא תדכא את המפגינים בשביל לא להבריח עסקים ממנה. זו כבר טענה יותר הגיונית, אבל היא מניחה שהדרך היחידה של סין להשתלט על המפגינים היא באמצעות טנקים וכיתות יורים. זה היה נכון בסוף שנות ה-80 [2] מול הפגנות כיכר טיאננמן, אך מאז היכולות של סין התפתחו. היום בעזרת הכלים הטכנולוגיים שסין מפתחת בשינג'יאנג היא תוכל לעקוב, לאתר ולעצור מפגינים ללא צורך בגז מדמיע או שוטרים לפיזור הפגנות. כמה בנקים לדעתכם יעבירו את הסניפים שלהם משום שסטודנטים נעלמים באמצע הלילה? כמה אנשי עסקים יעזבו את הונג קונג מפני שהשליטה של בייג'ין תגדל בה? קשה לי לראות עזיבה המונית של עסקים מהונג קונג דווקא כשהסדר הציבורי בה **ישתפר**, לא ידרדר.

חשוב לי להבהיר שאני לא אומר את הדברים על הונג קונג בלב שקט, מאדישות כלפי גורל תושביה. להפך. אינני רוצה לראות מדינת משטרה בהונג קונג בדיוק כפי שאיני רוצה לראות אותה בשינג'יאנג. אני גם מאמין שאחת ההתפתחויות החמורות של המצב בשינג'יאנג עלולה להיות הנורמליזציה שלו, כלומר שהעולם יקבל מצב בו מדינה רודפת באופן מכוון קבוצה אתנית בה, ללא שום תהליך משפטי כלשהו. בשינג'יאנג נרמסות זכויות בסיסיות שנדרשות לכל חברה מתפקדת [2] הזכות לפרטיות, הזכות לחירות, הזכות להליך משפטי הוגן. אם העולם יקבל בשתיקה את המצב הזה, הוא יאותת לסין שהיא יכולה להשתמש במודל של שינג'יאנג גם במקומות נוספים אצלה, אם לא לייצא אותו למדינות נוספות שירצו "לשחזר את ההצלחה הסינית במלחמה בטרור". ייצוא כזה יחזק את המהלך שסין כבר מבצעת להחלשת מעמדן של זכויות אדם בזירה הבינלאומית, מהלך שהראתי שהוא בעל השלכות שליליות על היציבות והשגשוג העולמי (אני מזמין את כולכם לפרק הרלוונטי [כאן](#)).

יש גם עוד התפתחות חמורה בעיניי למדינת המשטרה בשינג'יאנג, והיא נוגעת בתעשיית ההיי-טק הסינית. בשינג'יאנג נאספים מאגרי מידע עצומים בכפייה, מאגרי מידע שמשמשים לפיתוח

מוצרים טכנולוגיים כמו מצלמות לזיהוי פנים או מערכות לניטור וחיזוי של חשודים בפעילות פלילית. חוץ מהיתרון הלא הוגן שיש כאן, יש סוגיה מוסרית משמעותית: מוצר טכנולוגי מפותח בעזרת איסוף נתונים בכפייה. האם זו הנורמה שאנחנו רוצים בעולם? האם אנחנו מוכנים שחברה סינית תוכל למכור במערב מוצר שהיא פיתחה הודות למדינת המשטרה של שינג'יאנג? ומה אפשר לעשות נגד זה? אני מקווה שהחוגים הרלוונטיים דנים בשאלות הללו.

שינג'יאנג היא דוגמה חיה מה סין מוכנה לעשות בשביל להשיג את היעדים שלה. היא גם מראה לנו איך סין מנצלת את תעשיית היי-טק שלה לצורך ביטחון פנים ושמירת הסדר הציבורי. מכאן אנו יכולים לצאת עכשיו ולהסתכל במדיניות החוץ של סין. אחרי שראינו מה היא מוכנה לעשות בשביל לשמור על סין אחת, מה היא תהיה מוכנה לעשות בשביל להשיג הַגְמוֹנְיָה אזורית?